

Uništenje robe smeštene u carinskim skladištima

U postupku carinskog skladištenja, držanje robe nije vremenski ograničeno, s tim što u izuzetnim slučajevima carinski organ može odrediti rok u kome korisnik skladišta mora za robu da odredi novo carinski dozvoljeno postupanje ili upotrebu.

Polazeći od navedenog, kao i činjenice da je usled dugog ležanja robe u carinskim skladištima, kao i usled neadekvatnog skladištenja ili nekih drugih razloga, došlo do promene prvobitnih karakteristika robe ili je izgubila upotrebnu vrednost, kao i da se osnovano sumnja da je ista postala određena kategorija otpada, po pribavljenom mišljenju Ministarstva životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja, obaveštavamo vas sledeće:

Za potrebe sprovođenja uništenja carinske robe treba imati u vidu sledeće pojmove:

-uništenje carinske robe predstavlja postupanje sa carinskom robom koja roba u potpunosti gubi prvobitnu namenu ili upotrebnu vrednost;

-otpaci ili ostaci predstavljaju materijale ili ostatke koji nastaju uništenjem carinske robe i koji kao takvi imaju upotrebnu i komercijalnu vrednost.

U skladu sa članom 209. stav 4. Carinskog zakona o nameri uništenja robe mora se obavestiti carinski organ podnošenjem prijave, odnosno zahteva.

Zahtev za uništenje robe podnosi vlasnik robe. Ukoliko je vlasnik robe više ne postoji (npr. izbrisan iz registra APR), držalac carinskog skladišta ili carinski zastupnik, odnosno drugo lice mogu podneti zahtev za uništenje robe samo ukoliko je doneta sudska odluka, privremena mera ili drugi dokaz da to lice može raspolagati robom.

Takođe je članom 569. Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju s robom propisano da lice koje zahteva uništenje robe mora prijavu za uništenje podneti u pismenom obliku i potpisati je. Prijava za uništenje se podnosi onoliko vremena unapred koliko je potrebno carinarnici da organizuje i sprovede nadzor nad uništenjem.

U zahtevu za uništenje robe mora se navesti ime/naziv i adresa podnosioca prijave, detaljan opis, količina i vrednost carinske robe, podatak o prethodnom odobrenom carinskom postupku i dokumentu kojim je odobren taj postupak, razloge za uništenje potkrepljene dokazima, naziv primaoca otpada i njegov PIB, mesto i vreme planirano za uništenje, koliko će trajati, odnosno rok u kom će se sprovesti uništavanje robe, podatke o mogućim ostacima ili otpacima (samo onima koji imaju upotrebnu i komercijalnu vrednost).

U zavisnosti da li uništenjem ne nastaju ili nastaju ostaci ili otpaci koji imaju upotrebnu i komercijalnu vrednost, i kao takvi predstavljaju stranu robu koja ostaje pod carinskim nadzorom i za koju se mora odrediti novo carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba, treba razlikovati sledeća postupanja nadležnih carinskih organa:

1. U slučajevima kada uništenjem robe ne nastaju otpaci ili ostaci koji imaju upotrebnu i komercijalnu vrednost podnosi se zahtev u dva primerka, odnosno prijava carinskom organu sa svim napred navedenim podacima. Uz zahtev se podnosi i dokaz o sprovedenom postupku ispitivanja otpada kod ovlašćenih organizacija za ispitivanje otpada – Izveštaj o ispitivanju otpada i Mišljenje o načinu zbrinjavanja otpada izdatom od Ministarstva životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja.

Ovakav zahtev ujedno predstavlja i zahtev za premeštanje robe iz carinskog skladišta, do mesta (primaoca otpada) gde je prema podacima iz zahteva planirano sprovođenje uništavanje robe, odnosno tretiranje ili odlaganje otpada u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom.

Ukoliko carinski organ smatra da su ispunjeni uslovi na zahtevu, potpisom i pečatom u skraćenom postupku, rukovodilac organizacione jedinice ili od njega ovlašćeni carinski službenik, donosi odluku kojom se odobrava premeštanje robe-otpada, do primaoca otpada.

Istovremeno se šalje obaveštenje nadležnim osobama iz Ministarstva životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja na mail adrese: **zoran.tesic@ekoplan.gov.rs** i **branislav.galesev@ekoplan.gov.rs**. Obaveštenje mora da sadrži sledeće podatke: naziv vlasnika otpada, broj PIB, vrsta i količina otpada i naziv primaoca otpada i adresa odnosno

mesto gde će prema zahtevu isti biti tretiran, odlagan ili slično i datum kada je odobreno privremeno premeštanje otpada.

Kada je postupak uništenja robe okončan kod primaoca otpada, nakon sačinjavanja kompletnog dokumenta o kretanju otpada koji mora da sadrži komentar „**Otpad je konačno zbrinut u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom i ostalom zakonskom regulativom iz oblasti zaštite životne sredine i može se sprovesti carinski postupak**“, za vlasika otpada nastaje obaveza da podnese JCI C9 za uništavanje robe uz koji se prilaže odobreni zahtev za premeštanje sa pratećim napred navedenim ispravama i dokument o kretanju otpada sa navedenim komentarom nadležnog inspektora.

Ukoliko su svi uslovi ispunjeni, prihvata se i okončava postupak uništenja robe po carinskoj deklaraciji.

Ukoliko u roku navedenom u zahtevu za uništavanje robe nadležnom carinskom organu ne bude podneta JCI C9 sa svim napred navedenim ispravama, nadležni carinski organ šalje opomenu i zahteva da budu izneti razlozi za nepostupanje radi okončanja uništenja robe kod nadležnog carinskog organa uz ostavljanje roka koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja opomene, da podnese JCI C9 i prateće isprave.

Ukoliko u ostavljenom roku ne podnese JCI C9 sa pratećim ispravama podnosi se prijava za učinjeni carinski prekršaj u smislu člana 294. stav 1. tačka 18. Carinskog zakona.

2. U slučajevima kada uništavanjem robe nastaju ostaci ili otpaci koji imaju upotrebnu i komercijalnu vrednost, zahtev za uništenje robe pored svih napred navedenih podataka mora da sadrži i podatke o vrsti i procenjenoj količini i vrednosti ostataka ili otpadaka koji će nastati uništenjem, kao i izjašnjenje o daljem carinski dozvoljenom postupanju sa istima, jer u skladu sa odredbom člana 243. Carinskog zakona smatra se da isti predstavljaju stranu robu, koja u skladu sa članom 209. istog zakona ostaje pod carinskim nadzorom i za koju se mora odrediti drugo carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba.

Po podnetom zahtevu sprovodi se isti postupak kao i u slučaju kada uništenjem ne nastaju ostaci ili otpaci.

Sam postupak uništenja okončava se podnošenjem JCI C9 sa svim, takođe napred navedenim ispravama, s tim što se u rubrici B sačinjava zabeleška o vrsti, količini i vrednosti, kao i procenjenom iznosu carine, drugih uvoznih dažbina i poreza na dodatnu vrednost.

Ova beleška sačinjava se na osnovu izveštaja primaoca otpada koji treba da izda dokument kojim su utvrđuje ukupna količina i vrednost nastalih ostataka i otpadaka.

Ukoliko iz tehnoloških, hemijskih i drugih razloga zbog samog procesa uništavanja, takav dokument nije dostupan carinskom organu prilikom podnošenja JCI C9, može se staviti zabeleška na osnovu raspoloživih podataka (podaci iz samog zahteva stranke, uobičajeni normativ i sl.).

Za ostatke i otpatke nastale uništenjem koji imaju upotrebnu i komercijalnu vrednost za koje se vlasnik u podnetom zahtevu za uništavanje robe opredelio da ih stavi u slobodan promet, za koje u rubrici B je stavljena zabeleška, postoji obaveza nadležne carinarnice da donese rešenje u skladu sa članom 209. i 243. Carinskog zakona o naplati carine drugih uvoznih dažbina i poreza na dodatnu vrednost.

Obračun dažbina vrši se na dan kada su nastali ostaci i otpaci, odnosno na dan kada je izvršeno uništavanje robe kod primaoca otpada.

Ukoliko se u svom zahtevu vlasnik opredelio za sprovođenje nekog drugog carinskog postupaka, odmah nakon okončanja postupka po JCI C9, podnosi se za ostatke i otpatke sažeta deklaracija, a najkasnije u roku od 20 dana i deklaracija za sprovođenje jednog od carinskih postupaka.

Nepostupanje u skladu sa navedenim takođe predstavlja povredu carinskih propisa i podleže obavezi pokretanja carinsko prekršajnog postupka.

(Akt Uprave carina broj 148-03-030-01-131/2012 od 13.6.2012.godine)